

Fokker heeft in de vier jaar oude stal veel aandacht besteed aan milieu en welzijn.

Een glazen wand laat vanaf de weg goed zien dat er geiten in de stal zijn gehuisvest.

De opfokgeiten lopen tussen de melkgeiten en kunnen alvast wennen aan de carrousel.

Er is geen voergang in de stal. De voerruif is tevens een opdrijfhek tijdens het melken.

De draaimelkstel met melkmeter heeft een capaciteit van circa 750 geiten per uur.

Een geit die niet uit is, maakt nog een rondje, anders zorgt een ketting voor uitloop.

Milieu-, welzijns- en arbeidsvriendelijke stal

Tekst en foto's: Judith Waninge

Snel en efficiënt werken, dat is de belangrijkste reden van Erik Fokker om te kiezen voor een draaimelkstel die tevens dienstdoet als voercomputer voor en na het melken. Fokker wil het werk op zijn geitenbedrijf grotendeels alleen kunnen uitvoeren.

Erik en Jeannet Fokker zijn tevreden over de draaimelkstel die tevens dient als voerstation.

Na vier jaar als voerforlichter te hebben gewerkt, ging het toch kriebelen bij Erik Fokker: hij wilde een eigen bedrijf opstarten. Het runnen van een bedrijf, het werken met je hoofd én met je handen, dat is wat Fokker het mooist vindt aan het hebben van zijn eigen bedrijf. Het liefst was hij met melkkoeien begonnen, maar de aanschaf van melkquotum en het ontbreken van grond op het ouderlijk bedrijf deed hem in 2008 besluiten om met melkgeiten te beginnen. Een geheel nieuwe sector voor hem en zijn familie. Nu houdt Fokker met zijn vrouw en ouders, die voorheen zo'n dertig melkkoeien hadden, ongeveer 1.100 melkgeiten, inclusief opfokgeiten. In 2009 werd een geheel nieuwe stal gebouwd voor 1.000 melkgeiten en in 2010 werd er met melken begonnen. Een eenvoudige start was het zeker niet, met lage melkprijzen en een fokverbod tijdens de Q-koortperiode. Wat de opstart iets eenvoudiger maakte, was dat de jonge ondernemer kon meedoen met de subsidieregeling jonge agrariërs en met een stimuleringsregeling van de provincie

Overijssel voor duurzame stallen, waardoor een gedeelte van de stal gefinancierd kon worden.

Milieu- en welzijnsvriendelijke stal

Fokker bouwde de geitenstal met veel aandacht voor milieu en welzijn. Een geïsoleerd dak geeft verkoeling in de zomer en een grote ventilator boven de melkstel zorgt voor nog extra koelte in warme zomerperiodes. De stal heeft een Venturi-nok, waardoor er een fris klimaat in de stal is. De open zijwanden zijn met Lumitherm-gordijnen in drie stappen te sluiten. Lumitherm bestaat uit lichtdoorlatende slurven die opgeblazen kunnen worden en hierdoor ook nog een isolerende functie hebben. Een klimaatcomputer bepaalt op basis van temperatuur, windrichting, windsnelheid en regen automatisch hoe ver het gordijn open moet staan.

Groeien naar 1.500 melkgeiten

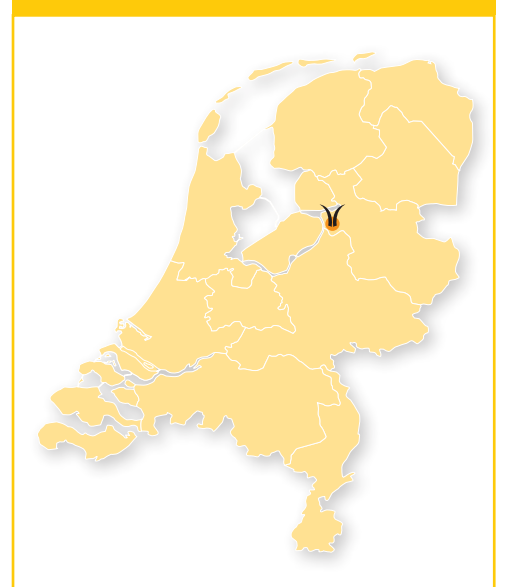
Een groot deel van de aanwezige opfok- en melkgeiten zijn nu drachtig en lammeren in twee periodes af: in februari een gedeelte en in mei de rest. Fokker schat dat hij daar 450 lammeren voor de melkproductie aan overhoudt. Hierdoor groeit het bedrijf langzaam naar het streefaantal van circa 1.500 melkgeiten. Een aantal dat Fokker, wat arbeid betreft, alleen denkt aan te kunnen. Bij de bouw van de stal is, naast milieu en welzijn, dan ook zo veel mogelijk rekening gehouden met arbeidsefficiëntie. De stal heeft geen voergangen en het rantsoen bestaat uit een stro- (en hooi) brok rantsoen. Het stro en hooi krijgen de geiten in twee grote ruiven die tevens dienen als opdrijfhek tijdens het melken. De brok krijgen de geiten individueel verstrekt voor, tijdens en na het melken in de 64-stands draaimelkstel: een Combi-cap van Fullwood. Met behulp van de melkmeter van de melkstel bepaalt Fokker hoeveel brok

een geit krijgt. In de voercomputer zijn meerdere productiegroepen ingevoerd, maar de geiten kunnen in één groep blijven lopen. Aan melkcontrole doet de melkgeitenhouder niet, voornamelijk omdat het monstereven te veel tijd in beslag neemt. De melkproductie ligt nu op 2,6 liter per geit per dag, met veel duurmelters. Vorig jaar molk Fokker van mei tot september drie keer per dag en steeg de productie van 3,8 naar 4,2 liter melk per geit. Het celgetal ligt tussen 1.300 en 1.500 cellen en het kiemgetal rond 30. Fokker vindt dit een prima uitgangssituatie met het huidige aantal duurmelters.

Herkenning

De draaimelkstel heeft een capaciteit van ongeveer 750 melkgeiten per uur. Fokker kan nu binnen twee uur de geiten melken en daarna kunnen de geiten meteen weer de carrousel in om brok te vreten. Dit kan al tijdens het spoelen van de melkleidingen na het melken. Via de voercomputer kan Fokker twee voersoorten verstrekken en een derde soort als lokbrok tijdens het melken. De geiten krijgen per melkbeurt 300 gram lokbrok. Tot nu toe is Fokker zeer tevreden over de werking van de combinatie van melkstel en voercomputer en de ruimtebesparing die het oplevert. Het enige verbeterpunt is de herkenning van de oormerken. Als de geit de carrousel inloopt, wordt ze herkend aan het oormerknummer (in het rechteroor) en krijgt het dier de juiste hoeveelheid brok verstrekt. Om te voorkomen dat een geit geen brok krijgt doordat ze niet is herkend of doordat ze geen oormerk in heeft, wordt er altijd een basisportie voer verstrekt. Fokker wisselde al van merk oormerk en brengt nu ook een oormerk aan in het rechteroor voor een betere herkenning. ✓

Profiel

Naam: V.O.F. Fokker
Woonplaats: Zalk (Overijssel)
Bedrijf: In 2009 begonnen met opfok van geiten. Nu melkt Fokker ongeveer 1.100 melkgeiten en het streven is om er 1.500 te gaan melken. Voorwaarde is wel dat het een familiebedrijf blijft en dat de dagelijkse werkzaamheden met één persoon uitvoerbaar zijn.